

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 9

November 1973

9. årgang

DEN YDMYKE SJEL

Av Christian Scriver

Den første vei å komme til sannheten på, sier Augustin, er ydmykhet. Den annen er ydmykhet. Den tredje er ydmykhet. Begynnelsen til vår frelse er ydmykhet. Vår Herre og Frelser var ydmyk av hjertet. Han fornoret seg selv så han blei lydig til døden, ja korsets død.

Ydmykheten er troens og kjærlighetens kjæresete og skjønneste datter. Den likner øyet. Den ser alt, bare ikke seg selv. Den ydmyke vet ikke selv at han er ydmyk. For hvis han visst det, ville han bli hovmodig. En kristen må få et ydmykt sinn når han ser hen til Gud, den evige, allvitende og allmektige Gud. Jeg selv er dog et dødelig og syndigt menneske og tør dog kalle meg selv et Guds barn og Gud Far. Jeg tør kalle Guds Sønn min bror og brudgom og den Helligånd min talisman. Jeg får være Jesu brud og Åndens tempel. I sannhet, jeg er ringere enn all den miskunnhet og trofasthet som Gud har vist mot meg.

Der finnes en silkeorm, som skjuler seg under sitt vev, mens den spinner. Guds barn skal være virksomme i kjærligheten. Men de vil ikke la sin venstre hånd vite hva den høyre gjør. De vil i ydmykhet akte de andre høyere enn seg selv. De vil være ydmyke av hjertet, ikke bare i ord og etter de ytre skinn. Der er så mye falsk ydmykhet som er verre enn det åpenbare hovmot. Mange er yd-

myke for mennesker, men ikke for Gud. De går i luvslitte klær, men har et stolt og frekt hjerte.

Vår tids drakter og moter skal just ikke fremme ydmykheten. Vi ser nå folk kle seg i den ene narrekledning etter den andre. Motene skifter så ofte at den drakten man for noen måneder siden satte stor pris på, den ler og spotter man nå av. Mange kristne skikker seg lik med denne verden. Dere, som bestandig vil ha noe nytt, kunne dere ikke fornye eders hjerter og forandre eders sinn! Mens verden skifter moter og drakter, blir jo hjertet det samme, like kjødelig, jordisk og ugudelig. Vil dere ikke kle dere slik at dere ifører dere den Herre Jesus Kristus og ikke således har omsorg for kjødet at det vekkes begjær. Kvinnene skulle pryde seg med sømmelig kledning, i tukt og ære, og vandre slik at de kunne vinne sine vantro menn uten ord. Alle disse moter føder forakt for Gud og et stolt og frekt sinn. Den overdrevne prakt i klær hindrer den sanne kristendom. Skulle en kristen ikke bekymre seg mere om sjelen enn om klærne. Du som er så ivrig til å pynte deg, burde se på din likkiste og likskjorte, så fikk ikke det syndige kjød anledning til å briske seg. *Du har ingen grunn til å være stolt av deg selv. Hva har du som du ikke har fått?* Husk at Gud står de stolte imot! Men de ydmyke gir han nåde. Et stolt menneske behøver ingen dje-

vel til å friste seg. Han er en djevel selv. Et stolt hjerte kan intet samfunn ha med den ydmyke Herre Jesus. Gud bor i det høye og hellige og hos den som er sørderknust og nedbøy et i ånden (Esa. 57, 15) Gud troner høyt, men han ser dypt ned. Salme 113, 5—6. Han ser til sin tjener og sin tjenerinnes ringhet. Det er som Tauler sier: De ydmyke setter seg selv på den laveste plass. Derfor kan ingen støte dem ned.

De er små i sine egne øyne. Ydmykheten er som en lav busk som de veldige

stormvinder ikke formår å knøkke eller kaste omkull. Den virker et stillt og rolig hjerte i medgang og motgang.. Et ydmykt hjerte er som vektskålen. Jo mere du legger i den, desto dypere synker den. Be derfor Gud om at han vil skape ydmykhetens edle blomst og la den vokse i ditt hjerte ! Ydmykheten er en himmelsk plante som ikke av naturen vokser i vår hjertehage.

Hva er kristendom ?

Av Øyvind Andersen

I vår leksjon idag skal vi først og fremst ta opp spørsmålet: Hva er evangeliet. Som du husker sluttet vi vår forrige leksjon med det spørsmålet, og bebudet at vi skulle fortsette der i dag.

La oss gjøre som vi pleier å samle våre sinn og våre tanker i bønn. Kjære Jesus, er det noen gang vi trenger din Hellige Ånd er det når vi skal prøve å stanse ved ditt evangelium. Vi er døde og blinde og døde i oss selv, vi har ingen evne til å forstå ditt ord, enn si ta det til oss. Alt dette ber vi deg Herre om i ditt navn. La oss både forstå ditt ord og ta det til oss, og la meg få det jeg trenger for å bære det frem. Amen.

Jeg leser fra Rom. 1, 16-17 : For jeg skammer meg ikke ved evangeliet, for det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror, både for jøde først og så for greker, for i det åpenbares Guds rettferdighet av tro, til tro, som skrevet er : Den rettferdige, ved tro skal han leve. Amen.

Hva er evangeliet ?

Vi skal først si et par ord om hva det ikke er. Evangeliet er ikke hvilken som helst trøs-

telig tale om Guds nåde. Mange tror at bare det blir talt om nåde, så er det et evangelium. Men det tales idag om Guds nåde på en helt uansvarlig måte. Det tales som om Gud ikke skulle ta det alvorlig med synd, som om det ikke var så farlig at vi hadde syndet, som om menneskene bare kunne komme og si : Jeg har desverre gjort galt, og så skulle alt være i orden. Man tenker så fullstendig almen menneskelig om Guds nåde, og tenker ikke på at det er Gud, den hellige, sanndrue, fullkomne, evige og almektige Gud vi har med å gjøre.

Der er et alvorlig ord, men meget treffende sagt, av Rosenius : Utallige er de mennesker som med en eller annen slags trøst på Guds nåde er gått inn i den evige fortapelse. Det må ikke bli slik med deg som hører på, eller meg som bærer ordet frem, at vi skulle trøste oss med noe som vi kaller Guds nåde og som i virkeligheten ikke har det minste med evangeliet i Guds ord å gjøre.

Det er alvorlig med våre synder, og vi må frelses ifra våre synder, det sier Guds ord meget klart. Og du hører i det som jeg

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir hølde opp med frivillige gaver

Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund
Eksp.: M. Skumanes, Horneland, Stord
Postgiro: 42887, Stord

Utgjevarpoststad: 5400 Stord

Norsk Lutherak Lekmannsamlejon:

Formann: Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054) 10 482
Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund

postgiro nr. 68213

Bankgiro: Vikøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.09492

S. Botnæs Boktrykkeri, 5401 Stord

leste fra Rom. 1 her at evangeliet og frelse hører nøyne sammen.

Altså, evangeliet er noe mye mer enn en alminnelig, jeg kunne si almenreligiøs, tale om Guds nåde.

Videre vil jeg få understreke at evangeliet er heller ikke hvilken som helst tale om Jesus. Nå tenker jeg ikke på vranglære, jeg tenker ikke på at det er dem som forkynner en annen Kristus, som Guds ord advarer imot. At det er galt er sikkert nok, det skjønner alle som har det minste kjennskap til Bibelen. Det som er mer alvorlig og mer farlig for oss er, at det går an å si mange ting om Jesus som i og for seg er Bibelsk og er sant etter Guds ord, og allikevel blir det ikke evangeliet, fordi det blir løsrevet fra den sammenheng det står i i Guds ord, og gir allikevel et feil bilde av Jesus og hvordan han er kommet til verden.

Det går an å tale om Jesus som et forbilde, vårt ideal som mange ynder å si det. Jeg er ikke særlig begeistret for ordet idealisme, for all idealisme forutsetter at mennes-

ket i bunn og grunn er godt. Derfor blir all idealisme i virkeligheten kristendommens verste fiende. Men likevel er det en bibelsk sannhet i og for seg at Jesus også er vårt forbilde, og jeg vil si for min del, han er mitt eneste forbilde. Dere skal gjøre som jeg har gjort med dere, sier Jesus ved en anledning, da han vasket disiplenes føtter. Jeg har gitt dere et forbilde.

Videre kan det sies meget om Jesus som den som har git oss bergsprekenen. Han har forkjent hvordan kristenlivet er, hvordan det skal leves, hva den sanne rettferdighet i kristenlivet går ut på og meget annet. Ofte blir det fremstilt som om hovedsaken for Jesus var å holde bergsprekenen, og i den har vi i en sum hva kristendommen går ut på. Dette er ikke evangeliet, med en tykk strek under ordet ikke. En slik tale om Jesus, den fører aldeles på avveier. Et menneske kan se på disse tingene, og til tross for at de i og for seg er riktige, fare totalt vill og gå fortapt.

Derfor må vi tilbake til vårt spørsmål: Hva er evangeliet?

Det er åpenbaringen av Guds frelsende kjærlighet, har vi tidligere sagt. Og jeg vil legge vekt på åpenbaringen, det at Gud virkelig får vise oss sin frelsende kjærlighet. Men jeg vil si noe mere konkret om det ut fra Guds ord. Evangeliet er et budskap om en bestemt person, merk deg det, en bestemt person. Ikke en hvilken som helst Jesus, men en bestemt person, Guds egen Sønn som er blitt menneske. Vi har talt om det tidligere i disse leksjonene, og da var vi meget nøyne med å få frem at Jesus Kristus er Gud-mennesket. Og du husker vi la vekt på å få frem, Gud tok ikke bolig i et menneske, men han ble et menneske. Jesus Kristus er sann Gud. Jesus Kristus er sant menneske. Jesu Kristi gjerninger er på en og samme tid Guds gjerninger og våre gjerninger. Det prøvde vi å presisere nøyne, og vi gjentar det her. Det er budskapet om denne bestemte person som må frem, så sant det skal bli evangeliet.

Og hvor ikke dette kommer frem, blir det ikke evangelium i bibelsk forstand.

Videre, denne bestemte person, har fullført ganske bestemte kjensgjerninger til vår frlse. Han tok på seg ansvaret for oss, han kom i vårt sted. Du husker vi presiserte også dette da vi talte om Jesu person. Han var i vårt sted, og ble behandlet etter det vi hadde fortjent, forat vi til gjengjeld skulle få komme i hans sted, og bli behandlet etter det som han har fortjent. Evangeliet er budskapet om det store plassbytte der Guds Sønn kom i vårt sted og ble behandlet som om han var oss, forat vi ved troen skulle komme i hans sted og bli behandlet som om vi var ham. Bare hvor ordet om stedfortrederen kommer frem, kommer evangeliet til uttrykk. Hvis ikke evangeliet om stedfortrederen kommer der, så kommer ikke evangeliet der i det hele tatt. Vi har tidligere stanset ved ordet om dette, og skal ikke gjenta det nå. Vi konstaterer bare at evangeliet er ikke en almenreligiøs tale om Guds nåde så hen i det blå, men det ganske bestemte budskap om Jesu person og Jesu stedfortredergjerning. Og jeg vil gjerne ha understrekket, budskapet om at Jesus Kristus Guds Sønn gjorde våre gjerninger. Han gjorde ikke sitt, men han gjorde vårt, for at vi skulle bli frelst.

Detta evangelium er en Guds kraft til frlse, betyr frlse her det å nå målet i det fullkomne Guds rike. Det er altså ikke bare det å bli frelst, men det inbefatter alt som jeg trenger etter at jeg er blitt en kristen, for å leve som en kristen, og jeg kunne gjerne si å dø som en kristen. For å være det som jeg skal være som kristen, får lov å tjene min Herre og Frelser her i tiden, og nå målet i hans fullkomne rike. Alt dette er evangeliet, sier Guds ord. Det er ikke småting.

I evangeliet åpenbarer Guds rettferdighet av tro. La du merke til hvordan jeg leste det, da jeg siterte Rom. 1, 17. I det åpenbarer, det vil si det samme som avsløres, Guds rettferdighet av tro til tro. Det er Guds rett-

ferdighet av *tro*, ikke av gjerninger. Guds rettferdighet er en rettferdighet som han skjenker og gir oss, ikke noe vi skal prestere, ikke noe vi må få til, ikke noe som Gud først må virke gjennom oss, men noe han skjenker og gir oss av troen. Og der hvor dette budskapet lyder, der fører det altså *til tro*. Og så slutter da Rom. 1, 17 med å konstatere at den som tror på Jesus kommer til å leve. Det ordet kan oversettes på to måter, uten at jeg skal komme inn på det i dag, men jeg vil bare peke på at det som har betoning ved Rom. 1, 17 er ordet *leve*. Den som tror på Jesus kan nemlig ikke dø, han kommer til å leve. Det står med den avgjørende betoning der.

Med dette har vi da sett på hva loven er fornøe. At loven krever fullkommenhet, at loven kan vi bare oppfylle med hjertet, ikke med våre gjerninger, at overfor loven holder vi ikke mål noen av oss, og ikke minst har vi pressisert at så lenge mennesket er loven noe skyldig kan han ikke få tilgivelse hos Gud.

Videre har vi da prøvt å presiserer at evangeliet er dette bestemte budskap om Guds Sønn, som er blitt menneske og har gjort våre gjerninger *til vår frlse*, tatt dommen over våre synder og gjort oss fri.

Ut fra dette er det nå vi skal gå litt videre og prøve å se på: Hva er så omvendelse? Hva er tro? Hva er rettferdigjørelse? Hva er det å bli født på nytt? Osb. Til sist skal vi ta opp spørsmålet, og det blir det siste, hva er et helligt liv?

Det første vi skal ta opp av disse, det gjelder Guds kall. Gud kaller et menneske til frlse. Guds kall kommr til oss, og merk deg: Gjennem ordet om Jesus. Guds kall betyr: Kom som du er! Kom til din Frelser! Det kommer med dette løfte av Jesus: Den som kommer til meg, vil jeg ingenlunde støte ut. Det er uttrykk for Guds kall i lignelsen om kongesønnens bryllup. Det er et budskap som sendes ut til menneskene, uten å

spørre *hvem* de er, eller *hva* de har gjort, eller *hvor* de kommer fra. Kom til bryllupet! Og du hører nettopp i denne lignelsen om kongesønnens bryllup, at det å være verdig er det samme som å ta imot innbydelsen. Det å være uverdig, er at de sier nei til det av en eller annen grunn. Av dette hører du at Guds kall hører inn under evangeliet. Kom til Jesus, alt er ferdig, alt er gjort! Det var Guds mening at der dette kallet lyder skulle menneskene ta imot med det samme de fikk høre det.

Og her vil jeg understreke noe meget viktig. Det er ingen ting i veien for at hvem som helst som hører dette kallet kan bli frelst, der og da, med det samme han hører kallet og tar i mot det.

Du som hører på denne leksjonen nå, om du ikke er en kristen, du hører at Gud har

sendt ut et kall til menneskene. Kallet kommer også til deg. Kom til Jesus, alt er ferdig, kom! Det som skal gjøres, det har *han* gjort! Kom til Jesus, og du er frelst! Du kan her og nå bli frelst ved å ta imot dette.

Det er vranglære å sette opp for mennesket noe de må være eller gjøre, som Gud må utrette i dem, før de tar i mot kallet. Alle kan høre kallet og bli frelst. Men dessverre, det er bare få som gjør det. De fleste av oss tenker, og slik har det nettopp vært med meg, nå må jeg bli annerledes, nå må jeg prøve å slutte med det som er galt, begynne å gjøre Guds vilje, jeg kan ikke komme slik som jeg er nå osv. osv. Og så begynner da den fortvilede kampen under loven. Og dette skal vi da gå videre og ta opp i vår neste leksjon.

Avskrive fra lydband etter bibelkurs holdt i Norea Radio.

Den nye pakt

(Hebr. 7, 26 - fg.)

Av Ole Brandal.

Emne for denne timen er den nye pakt. - Derved er det antydet at det finnes en gammel pakt.

Ved begynnelsen til dette emne vil det falle naturlig å stille spørsmålet: Hva er ei pakt? Da vil jeg sitere det en annen har sagt: En pakt er en regulering av forholdet mellom to eller flere parter. Som i rettspråket, så også i Bibelen, er det tale om to slags pakter. Der er tale om en ensidig pakt og en gjensidig pakt. En ensidig pakt, vil si at den ene part påtar seg hele ansvaret for å ordne forholdet mellom begge parter. Det går ut på det at hvis du har noe utestående med naboen, for eksempel et gjerde, og dere møtest og får istrand en avtale. Der blir det ordnet slik at du tar på deg alt, du holder påler og du holder netting og arbeidsfolk, for å få gjerdet i stand. Det hviler ikke noe på

din nabo, men alt hviler på deg. Det er en ensidig pakt.

En gjensidig pakt, da er der like for like. Dere deler forpliktelsene for å oppnå godene. Dette gjelder i vanlig lov og rett, og det er på samme måten i den Hellige Skrift.

Som overskriften antyder, er det altså her tale om to pakter, den gamle pakt og den nye pakt. Vi kan si at disse to pakter går som en rød tråd gjennem hele Skriften, og de er et av Skriftens hovedtemaer.

Vi kan stille det spørsmål: Når ble så disse pakter opprettet

Den gamle pakt ble til på Sinai fjell i ødemarken, da når Israels folk var på vandring fra Egypten til Kanans land. Den nye pakt ble gitt 430 år før den gamle pakt, merkelig nok. Det er den pakt som Gud forkynte

Abraham. Men begge disse pakter skein alt igjennem, da Gud talte til Adam og Eva på fallets dag.

Dette blir vel litt teoretisk, men jeg tror ikke vi skal fare så lett over det likevel, for dette er viktige ting for vår salighet.

Hva går så disse to pakter ut på? Da ser vi etter Guds ord at den gamle pakt, som er den yngste av år, er en gjensidig pakt. Den har dette innhold: Du skal elske Herren, din Gud, av alt ditt hjerte og av all din hug, og du skal elske din neste som deg selv. Og lyder du Herrens bud, så vil han velsigne deg og dine i tusen ættleder. Men på den andre side sier Herren, at dersom du bryter en pakt og ikke elsker meg over alle ting og din neste som deg selv, da er jeg en hellig og rettferdig Gud som straffer brota til fedrene på barna i tredje og fjerde ættleden. Dette har litt å si til oss idag som er foreldre, og særlig til deg som ikke er frelst.

Den nye pakt er etter Guds ord en ensidig pakt, en nådepakt. Der har *en* tatt på seg forplikelsen *alene*, for at velsignelsen kan bli oss til del. Og den som har tatt på seg forplikelsen, det er han som selv gav loven.

I egheten ble det holdt et råd i himmelen, og der ble det besluttet at Gud selv ville ta på seg forpliktelsene. Han ville sende sin Sønn i syndig kjøds liknelse, og han skulle holde eller oppfylle loven og alle betingelsene for at jeg og du i hans navn, for hans skyld på grunn av hans fortjeneste skulle få eie en åpen himmel og adgang inn til Gud. Dette er altså de to pakter, den ene gjensidig og den andre ensidig.

Når jeg har lest om disse ting og tenkt over det, da har jeg spurt meg selv: Hvorfor har Gud sett inn to pakter? Da har svaret blitt slik for meg. For det første har det sin grunn i Guds vesen. For nettopp gjennom disse to pakter avslører Gud seg selv, så vi lærer å kjenne ham og hans vesen, som den han virkelig er. I lovens pakt avslører Gud sin hellighet, og på samme tid hvordan den må

være som skal leve sammen med Gud. I den nye pakt, nådens pakt, der avslører Gud seg i sin kjærlighet.

Gjennom disse to pakter er det altså jeg og du lerer å kjenne Gud rett, og dette kjennskap er det evige livet. Altså har Gud gitt to pakter for sin egen skyld, forat han skal kunne stige fram for hjertene våre.

Den andre grunnen til at Gud har gitt to pakter, er for vår frelses skyld, Nå er der en ting som må stå klart for oss, at det aldri har vært Guds mening at vi skulle bli frelst ved lovens pakt. For i egheten blei det holdt et råd, og der var tre personer til stede: Gud Fader, Gud Sønn og Gud den Hellige Ånd. Der blei frelsens vei lagt frem og sanksjonert av de tre personene i Gud. Det gikk ut på at vi skulle bli frelst ved en ensidig pakt, der den andre personen i Gud skulle gå ansvarlig for skapningen. Det at du og jeg skulle bli frelst ved en annen mann, det er frelsens vei og troens vei og Guds egentlige mening.

Hvorfor skulle så Gud komme med en pakt til, en tosidig pakt, når vi ikke skulle bli frelst ved oss selv eller våre gjerninger men ved en annens gjerninger? Ja, vi kan spørre slik. Jeg tror det skriften svarer på det. I Galaterbrevet blir det spurt: Hva er så loven til? Saken er den at i vår egenrettferdige tilstand så fantest det ikke et eneste menneske som ville vende seg til en frelser, til en annen mann. Derfor kom Gud fire hundre og tredve år senere med en annen pakt, forat den skulle skape behov i våre hjerter for den første pakt. Den er sett inn i verden for å lukke vår munn og stenge alt vårt inn under synd, skape syndenød og syndserkjennelse i våre hjerter, så vi tar til å spørre etter en som kan frelse et slikt vrangsnudd og elendig menneske som jeg er. Det er lovens hensikt, ikke å gjøre oss gode og fromme,

men så syndige og elendige at vi trenger til den frelse Gud har ordnet til fra evighet av.

Galaterbrevet svarer at loven stenger alt vårt inn under synd, forat det som var lovet skulle bli *gitt* hver den som tror på Jesus — det vil si det som er gitt oss i Jesus.

Loven er også gitt til annet bruk. Den skal også stagge og age ugadeligheten i verden. Den er også en veiviser for de troende sin vandring her i verden.

Men vi ser også av Skriften at den gamle pakt besto ikke bare av de tilbud, men også av en hel del ofringer. De gikk inn i helligdommen med blodet av bukker og kalver, for uten at blod blir utgytt skjer der ikke forlatelse for synd. Det står ved makt. Jeg leste i et menighetsblad, skrevet av en kjent prest, at det var ikke nødvendig med Jesu blod. Det kunne likeså godt stått at vi ble frelst ved Jesu mildhet og godhet og kjærlighet, for dette med Jesu blod var bare symbolisk tale som ingen reell verdi har. Der finnes mye mer liberal tologi i våre fosamlinger enn vi tror.

Nei, uten blodsutgytelse skjer det ingen syndernes forlatelse ! Jesus kunne ikke frelse oss ved sin godhet og kjærlighet, men han måtte gå i døden for oss og utgyte sitt blod til syndernes forlatelse. Og la meg si med en gang at det var Guds blod som rant på Golgata.

Jeg hørte noen her på sommerskolen hadde vanskelig for å fordøye dette om Guds blod. Da vil jeg si deg at du er så liberal at du burde skamme deg. Les bare Ap.gj. tyvende kap. Så gi da akt på eder selv, og på hele den Guds hjord som den Hellige Ånd satte eder til tilsynsmenn i, for å vokte *Guds menighet som han vant seg ved sitt eget blod*. Skriften sier at det var Gud selv som døde, skaperen, lovgiveren som døde for skapningen.

Vi skal merke oss at seremonialloven også hører med til den gamle pakt. Men denne del av lovpakten er nå avlyst, for Jesus gikk

en gang inn i helligdommen med sitt eget blod og fant *oss en evig utløsning*. Dens oppgave her på jorden var kun å være evangeliske forbilder på Kristus og å vise oss hva vi måtte ha for å tekkes Gud.

Den nye jakt, den har sin grunn i Guds kjærlighet, i det at Gud sier : Jeg vil. Den går ut på at Gud selv tar på seg ansvaret og det som måtte til, forat du og jeg kunne bli frelst. Hva du måtte ha, og det du måtte gjøre, for å kunne tekkes Gud, det forteller loven deg. Du, dette tok Gud på seg å ordne for deg — å, du forunderlige Gud !

Men her er du så steinblind, at du holder på å ville tekkes Gud ved dine bønner, ved din omvendelse, ved en forandring. Hvorledes går det? Nei, ikke ennå, men du håper det skal bli en forandring. Hvordan gikk det om det ble en forandring med deg? Å du store egenrettferdighet

Det finnes bare en ting som kan gjøre det i orden i himmelen, og det er det som er *ordnet* ved ham som er der inne for Guds åsyn i ditt sted. Hører du det? Å, min venn, om du kunne oppdage egenretteferdigheten i dit thjerte, som har så stor en tro på deg selv, og så liten tro på ham sof gikk i synderes sted og oppfyllte alt i ditt sted. - Dette er den nye pakt.

Den nye pakt er dette at Jesus kom i syndig kjøds lignelse. Han blei ikke bare vår yppersteprest som gikk inn i helligdommen, men han var også offerlammet. Han gikk inn i helligdommen og fant en evig *utløsning* — å, min venn, om du kunne høre her : *En evig utløsning!*

Så du behøver ikke å gråte mer, ikke å be varmt mer, for det beveger aldri Guds hjerte. Men han som er kommet inn i himmelen har beveget Guds hjerte, så nå er Gud nådig imot deg, nå er himmelen åpen. Nå skal du få være et Guds barn fordi en annen gikk inn i pakten i dit sted, og han gråt og han bad og han stridde og vant, og gikk inn i himmelen med sitt blod — du velsig-

nede Jesus !

Og så er Gud i himmelen, den hellige, hellige, hellige, fornøyd med denne mannen i ditt sted.

Hvorfor sitter du så her og er misfornøyd med hele ordningen?

Jo, fordi du vil ha ordningen på din egen vis, og vil bli rett omvendt, du vil bli rett troende, du vil har det rett med deg selv. Min venn, forstår du ikke at dette er egenrettferdighet som dreier om deg selv? Du, la det gå på båten heile greia, for her finnes noe som er så mye større. Du som sitter her

på benken, hvem du så er, du har en broder ved Guds side som er prøvd i alle ting i likhet med deg, dog uten synd. Han sitter nå ved Guds side og interesserer seg for deg, stokkaren, som ikke får det til å bli omvendt. Han taler din sak, ber for deg og viserseg for deg for Guds åsyn, og viser til det livet han levde for deg i over tredve år, til sitt offer, til sin rettferdighet.

Tenk om du kunne fly til Jesus, og bli fornøyd med han og det han er for deg.

Fritt avskrive etter lydband av A. L.

Å gå rett fram etter sanninga i evangeliet (Galaterne 2. kap.)

Fjortan år etter drog Paulus attor opp til Jerusalem, saman med Barnabas og Titus, for å leggja tvistemålet om læra fram for dei som galt for å vera hovudstolpar for den kristne menigheten. (v. 6 og 9).

Denne reisa førde til det ein pleier kalla apostelmøtet i Jersalem, som du kan lesa nærmare om i Ap.gj. 15, 1-2: Så kom det nokre ovantil Judea og lærde brørne: Dersom de ikkje let dykk omskjera etter den seden som Moses har skipa, kan de ikkje ver ta frelse. Det vart ikkje lite ordkast mellom dei og Paulus og Barnabas, men så tok dei den råda at P.ogB. og nokre andre skulle fara opp til apostlane og dei eldste i Jerusalem og leggja saka fram for dei.

For det andre seier ap. at det var etter ei openberring han for dit. Gud gjorde det klart for han at han skulle fara dit.

Når dei kom til Jerusalem veik han ikkje ein augneblink, for at sanninga i evangeliet skulle stå fast. Ikkje ein gong Titus som var med blei nøydd til å la seg omskjera for dei falske brørne si skuld, endå han var grekar. Heller ikkje veik dei ein augneblink overfor dei store i menigheten, eller overfor dei som

hadde eit anna syn, for Gud gjer ikkje skil på folk.

Dette lærer oss å stå fast på det evangelium me har motteke og blitt frelst ved, og ikkje vike ei hårsbreidd frå troens grunn, som ein sangar seier det. Å vedkjenna seg Jesus og det evangelium me trur på, det gir oss kraft og nytt frimod. Tenk berre på dei første Kristne, som sto fast like inn i døden, og ved det sigra dei.

A vike av overfor andre sine meninigar, og snu kåpa etter veret, det er livsfærlag og fører til hykleri. Her tek ap. fram Peter som døme, då han kom til Antiokia. Før det kom nokon frå Jakob åt han ilag med dei heidningekristne, for det hadde Gud openberra for han i Joppe. Etter lova hadde ingen jøde lov til å gå inn til ein heidning og eta hjå han, for då blei han urein. Men vedunderet med duken og dei ureine dyra, openberra Gud for han at dette bodet var avlyst ved Jesus, som reiv ned gjerdet og skilleveggjen, så Peter skulle fylgja bodberarane frå Kornelius og forkynna evangeliet for han og hans hus. Du kan lesa meir om det i Ap.gj. kap. 10.

Før judaistane frå Jakob kom gjekk Peter etter det evangelium Gud hadde openberra for han, og gjekk inn til heidningane og åt saman med dei. Men då dei kom, heldt han seg unna og skilde seg frå dei heidningekristne, for han var redd dei jødekkristne med eit anna syn — dei omskorne. Dette kallar Paulus for hykleri. Med han hykla dei andre jødane og, så jamvel Barnabas blei dregen med i hyklinga deira. Dette lærer oss at hykleri er fárleg, det vil seia å snu kåpa etter veret, innretta oss etter andre, etter dei me for øyeblikket er saman med og deira tru og lære på grunn av frykt og feigheit, rett mot vår indre overtyding om kva som er rett i fylge Guds ord og openberring. Vil du til himmelen, så må du vedkjenna deg Jesus og det evangelium du er frelst ved, kvar du er og kva ret kostar. Om du ikkje det gjer vil du enda i hykler,i og du dreg andre med deg i ulukka.

Då Paulus kom til Antiochia og fekk høyra dette, såg han at dei ikkje gjekk beint fram etter sanninga i evangeliet (v. 14). Då sa han til Peter så alle høyrd på : Når du som er jøde lever som heidning, kor kan du då nøyda heidningane til å leva som jødar? Og i resten av kap. tek han opp att for galaterne den tala han heldt for Peter og menigheten i Antiochia.

Me, det vil seia Peter og Paulus, er fødde jødar og ikkje syndrar av heidningeætt. Då me skyna at eit menneske blir ikkje rettferdigjort for Gud ved lovgerningar, men ved trua på Kristus og ikkje av lovgerningar (v. 15-16). Med dette vil han ha sagt at når dei som var fødde jødar blei frelst ved trua på Jesus, kor kan dei då krevja og læra noko anna for heidningane.

Gjer dei det, då byggjer dei opp att det dei reiv ned, og syner seg som lovbrotarar (v. 17-18).

Kva var det dei bygde oppatt, som dei før hadde rive ned? Jau, Peter bygde opp att det gjerde millom jøde og heidning som Gud

reiv ned ved Kristus, og reiv ned hjå Peter ved openberringa i Joppe. Det vil seia trua på lova og lovgerningane som frelseveg. Det blei grundigt nedrive også hjå Paulus, før han kunne bli frelst. Les hans eige vitnemål i Filip. 3, 3 - fg.

Peter er så visst ikkje den einaste som har falle i den grøfta, heller ikkje judaistane frå Jakob. Dei hadde nok alle fått nedrive trua på lovgerningar, før dei kom til trua på Jesus. Men nå var dei kome til at dei måtte ha slike gjerningar som å la seg omskjera, leva etter lova, og halda dei høgtidene som lova påbaud, i tillegg til Jesus og trua på han. Fylgde dei ei slik lære, så kunne ikkje Jesus lenger gagna dei, dei ville falla ut av nåden og bli skild frå Kristus (Galat. 5, 2-6).

Er du ein av dei som fekk nedrive trua på deg sjølv og dine gjerningar, og blei frelst ved trua på Jesus og evangeliet om han? Du har vel ikkje lånt øyra til ditt eige loviske hjarta og til den judaistiske forkynninga i vår tid, så du har teke til å byggja opp att det som blei nedrive og som du blei frelst frå? Mange er dei som gjer, og endar i lovisheten og strevet med seg sjølv. Då strevar du med å koma i den rette nød, anger og sønderknuselse, for å ha rett til å tru på Jesus, vera audmjuk for å få nåde, og åndeleg for at Gud skal kunna velsigna deg og bruka deg o.s.v.

Paulus vitnar at han er ved lova død for lova, så han kan leva for Gud. (v. 19) Det vil seia at alle hans håp om frelse ved lova og eigne gjerningar, er døde så han ikkje lenger reagerar på lova sine krav.

Vidare vitnar han : Eg lever ikkje lenger sjølv. Kva meiner han med det? Er det det lekamlege livet han meiner? Nei, for straks etter seier han : Det livet eg nå lever i kjøtet, det lever eg i trua på Jesus. Meiner han at syndnaturen er død, slik som nokre lærer? Nei, les Rom.7 og hans vitnemål der, så vil du nok sjå at han stirr med den. Det

tyder ganske enkelt: Eg er krossfest med Kristus, eg lever ikkje sjølv meir (v. 20). Ved Kristi død har lova fått sitt, og han er død innenfor Gud, synda er sona og gjelda betalt og straffa er liden. Dette er ein levande realitet for Paulus. Peter talar om å vera vepna med denne tanken, og den tanken at når Kristus døydde for han på krossen så er han død for Gud. Såleis lyt de og rekna dykk døde for synda, men levande for Gud i Kristus Jesus, vitnar han i Rom. 6, 11. Sjå i Rom. 8, 33—34 korleis han brukar dette våpenet mot anklage og fordømmelse. Her trur eg mange truande er därleg vepna, og forstår lite å bruaka det våpen Gud har gitt sine.

Men Kristus lever i meg, og det livet eg nå lever i kjøtet, det lever eg i trua på Guds Son, som elskar meg og gav seg sjølv for meg Kristus lever i oss som trur, ved den Heilage

Ande og ved ordet — evangeliet om Jesus. Lever du i Jesus, så lever han sjølv i deg. Det kjem til synne ved ånda, sinnet, trua, kjærleiken og livet du lever i kjøtet — det vil seia i verda.

For eg reknar ikkje Guds nåde for inkje (v. 21) Den som reknar med eigne gjerningar i tillegg til Jesus, han reknar Jesus sine gjerningar for forlite, og det blir det same som å rekna han for inkje. Ein gong Paulus kjempa med den tornen i kjøtet, den som ydmyka han og reiv ned trua på han sjølv, sa Gud til han: *Min nåde er deg nok!* Er Jesus og hans nåde nok for deg?

Er rettferd og frelse å vinna ved lova, då døydde Kristus utan grunn.

Lev i evangeliet, tenk på det og lev i det og haldt ved med det, så din framgang kan verta kjend for alle, for når du det gjer skal du frelsa deg sjølv og dei som hører deg.

Gud skal få æra av det

Av Odd Dyrøy

Lasarus var død, og Marta og Maria gjekk der i sorg og fortvilelse, kunne disse orda frå tømmermannssonan vera dei til hjelp i ei slik stoda. Guds Son skal få æra av dette. Kva forstod dei av slike ord?

Me kan tenkja oss at dei tenkte omlag slik: Jesus Josefson hadde dette hendt i ditt hus, så hadde du nok sett heilt onnorleis på dette. At Gud skulle få æra av sjukdom og død, det var meir enn dei kunne forstå og tru.

Dei hadde teke imot Jesus i heimen i Betania, dei hadde stelt for han, og hadde vel også undra seg over han og kjent seg glad saman med han. Men nå sat dei der midt i sorga, og plaga av tvil: Har Jesus gløymt oss? Var ikkje Jesus den me trudde? Hadde dei teke feil? Ikkje kom han og såg om dei, endå dei hadde sendt bod til han, og ikkje

sende han bod om at han ville koma. Dertil kan me tenkja at også tanken på kva folk ville tenkja og tru, dei som hadde hatt slik tru på Jesus og teke imot han, nå såg dei korleis denne folkeføraren var, han kunne ikkje hjelpe dei. Truleg fekk trua på Jesus, på hans omsorg og makt, ein hard prøve, og stod i føre for å gå i grav med Lasarus. For slik tenkjer alltid det vonde og vantru menneskehjarta.

Kor er det ikkje godt for oss å sjå at Jesus levde med i alt, og visste vel korleis det stod til i heimen i Betania. Han visste om både Lasarus død og systrene si tunge sorg og tankestrid.

Systrene tenkte nok at Jesus skulle kome og lækt Lasarus, så folket skulle sjå at dei gjorde rett som tok imot Jesus, og det skulle

bli til æra og seier for dei og den vesle flokken som trudde på Jesus. Men Herrens tanke og veg var ein annan. Her må me vel seia med songaren : Hvor underleg er du i alt hva du gjør, hvem kan dine veie forstå? Men ett er dog sikkert, den vei du meg før, for meg er den beste å gå.»

Herren har ikkje sagt at han skal føra sine utanom trengsel, sorg og nød, men tvert imot at i verda skal me ha trengsel. Men han la til : Men ver hugheile, eg har vunne over verda. Guds Son fekk æra ved å løysa dei ut i si tid og på sin måte. Jesus vart ikkje maktlaus på grunn av deira vantru, men han gjorde det slik at Gud åleine skulle få æra. På same måten er det når det gjeld mi og di frelsa. Ikkje av gjerningar av noko slag, så ingen skal kunna rosa seg for Gud. Han løyser ingen ut, før me har gått oss ut og mist trua på oss sjølv og eigne gjerningar. Ikkje syn før du er blind, ikkje liv før døden har stige inn.

Trur du Marta og Maria hadde fått sjå Jesus slik dei gjorde, og han hadde kome og lækt Lazarus før han døydde? Eg trur ikkje det.

Jesus si omsorg for dei i heimen i Betania gir trøyst til den mest fortvila og den mest håplause syndar, når han her ser Jesu kjæleik og hjartelag og makt som her overgår all forstand. Der alt håp om hjelp og betring er lagt i grav, der kan Jesus koma til og vekkja opp til nytt liv. Inn i den mørke og håplause grav ropa Jesus : Lazarus kom fram ! Og der blei nytt liv.

På same måten blir syndaren også frelst, berre slik. Jesus er den einaste som kan frelsa og gi nytt liv. Det seier eg dykk for visst og sant. Det kjem ei tid, ja ho har alt kome, då dei døde skal høyra røysta åt Guds Son, og dei som lyder på henne skal leva.» (Johs. 5, 25). Å, for ei gleda der blir i himmelen når ein syndar blir fortapt i seg sjølv, og ved Jesu ord blir ropa fram til liv i Gud. Her fell all menneskeleg æra bort.

Både dei i Betania og me hadde nok tenkt det onnorleis, at vår vilje og våre bøner, våre bud til Jesus og vår venting skulle ført fram.

Men Jesus kom i si tid og på sin måte, så Gud skulle få æra av det. Frelsa tilhøyrer vår Gud, og han som set på kongsstolen og lammet.»

Du som les dette, har Gud fått all æra for di frelse og i ditt liv? Har han fått æra for alt i din heim, og i di teneste i Guds rike? Syng der ein tone i ditt hjarta : «All ære og pris du Guds slaktede lam, som villig har båret min synd og min skam. Dug priser mitt hjerte, min ånd og mitt blod, snart skal jeg få se deg, min frelsermann god.»

Først æra for at han frelste oss, og gav oss eit nytt liv og eit nytt hjarta, ny ånd og eit nytt sinn.

Dernest all æra for å bevara oss i nåden og vera med oss alle dagar så lenge me er i denne verda — så lenge verda står. Han som tok våre syndarkår på seg, så me skulle få del i hans kår heime hjå Gud, han vil også vera vår bror og dela våre kår her nede. Dette er kristenlivet sin store løyndom, men også vår største trøyst i alt som møter oss på livsferda.

Jesus er verd all vår æra og takk, som kjøpte oss til Gud med ditt blod. Du som løyste oss ut frå synda og døden si mørke grav. Lat mitt liv og all min takk bli deg til æra, du som så dyrt har meg forløyst.

Velsigninga i Kristus

(Efes. 2, 11-fg.) —

Av Gudm. Hjorthaug

Me har tidlegare stogga litt ved den velsigninga og den rikdomen som Gud har gitt oss i Kristus. Her i dette ordet møter me ein til av dei rikdomane Gud har gitt i Kristus.

I kap. 3,3 talar ap. om ein løyndom: Ved

openberring har han kunngjørt meg løyndomen, så som eg ovanfor har skrive med få ord. Han talar også om mitt skyn på Kristi løyndom, og seier vidare at det er ein løyndom som frå evige tider har vore løynt i Gud. Til og med maktene i himmelen var det løynt for, berre gjennem menigheten blei det openberra.

Kva for ein løyndom er så dette? Kan henda du har opendaga løyndomen når du las ordet, endå eg er ikkje så viss om det. Her var tale om ein Guds bustad i ånden, eit hus som var oppbygt på apostel og profetgrunnvollen mens hjørnestenen er Jesus Kristus, veks opp til eit heilagt tempel i Herren. Dette er eit under, det største verda kan vise fram, det er tale om her. *Det er Kristi lekam, som er menigheten*, orda ovanom talar om, og det er løyndomen.

Her er altså tale om eit tempel Gud bygger seg her på jorda, av levande steinar, som Peter seier det i sitt brev. I dette tempel eller bustad bur Gud, og ved det utfører han sitt arbeid på jorda. Det er oppbyggt av frelste sjeler frå alle deler av verda, og frå alle folkeslag, ved å forlike både jødar og heidningar og gjere dei til eit i Kristus.

Disse to kapitla talar i grunnen om oppfyllinga av Jesus øvsteprestlege bøn i Johs. 17, der han ber om at dei alle må vera eit i oss, så verda kan tru at du har sendt meg.

I dette ordet blir det sagt to hovudting. For det første at alle som blir frelst er for-eina til eit i Jesus, i trua på han, til det som her blei kalla Guds tempel og som ordet elles kallar dei heilage sitt samfunn.

Aldri før har det vel vore tala og skrive så mykje om at Guds folk skal vera eit, som i vår

tid, og aldri før har det vel vore arbeidt så mykje for å gjere dei truande til eit som idag. Her er det vel nok å minne om kyrkja sitt verdensråd, som strevar med å samle alle kristne og alle kyrkjesamfunn til ei forsamling — og målet er vel til slutt ei kyrkje. Dei trur nok, og har det målet for auga, at på den måten skal alle bli eit så verda kan sjå at det er av Gud. Der heiter det at me må stå saman, høyre saman, og vise at me er eit, og budskapet om dette har blitt eit «evangelium» framom alt anna. Her samlar dei alle truestretningar, anten dei trur på forsoninga eller ei, på Jesu guddom eller ei, ja dei går så langt for å bli eit at dei seier me kan ikkje slå vrak på muhamedanarar, budisme eller hinduisme osv. Dei søker alle Gud, og då er det den Heilage Ande som virkar. Ingen må støytast bort, men tvert imot hjelpe kvarandre og tolle kvarandre.

Denne ekumeniske ånda, som er virksom ute i verda og som den norske kyrkja er med i, den gjer seg også gjeldande på det meir lokale plan. Derfor heiter det så ofte at du må ikkje fordømme nokon, du må ikkje la vere å gå hos nokon. Du må helst vere med over alt, for alle har kvar sin del av sanninga. Der finnест eit heile, eit samspel, og me kan ikkje nekte noko av det.

Dette kjenner me til, og eg veit ikkje korleis du kjenner det, men eg undrast på om du ikkje kjenner det som eit press at du må vere med, elles er du med og bryt i stykke Kristi lekam, blir det sagt. Då gjer du den største synd av all synd, heiter det.

Er dette rett? Dei påberopar seg ordet frå Jesus, om at me alle skal vera eit. Korleis skal me finna svar på det? Det må me finna ut frå Guds ord. Les me så Guds ord, skal det ikkje mykje lys og kunnskap til for å sjå at dette er rett imot Guds ord.

Framhald neste nr.